

Копія

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

16 квітня 2021 р.

Справа №200/896/21-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Толстолуцької М.М. розглянувши за правилами спрощеного позовного провадження у письмовому провадженні адміністративну справу за позовом Мокренка Володимира Григоровича (зареєстроване місце проживання: 86141, Донецька область, м. Макіївка, мкр. Магістральний, буд. 2, кв. 24, код РНОКПП 2285318250) до Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування в Донецькій області (юридична адреса: 84122, Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Свободи, буд. 5, код ЄДРПОУ 41417421) про визнання дій протиправними, зобов'язання вчинити певні дії,-

ВСТАНОВИВ:

Позивач, Мокренко Володимир Григорович звернувся до Донецького окружного адміністративного суду з позовною заявою до Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Донецькій області, в якій просить суд: визнати протиправними дії Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Донецькій області, зобов'язати відповідача поновити виплату щомісячних страхових виплат, стягнути заборгованість по щомісячним страховим виплатам за період з 01.06.2014 або зобов'язати відповідача нарахувати та виплатити заборгованість по щомісячним страховим виплатам за період з 01.06.2014.

Ухвалою суду від 26 січня 2021 року позовну заяву залишено без руху з наданням строку для усунення виявлених недоліків позовної заяви. На виконання зазначеної ухвали суду, позивачем усунуто визначені недоліки.

Ухвалою суду від 19 лютого 2021 року відкрито провадження в адміністративній справі, призначено розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження без виклику сторін.

Відповідно до ч. 5 ст. 262 КАС України суд розглядає справу в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін за наявними у справі матеріалами, за відсутності клопотання будь-якої зі сторін про інше.

З огляду на вищевикладене справа розглядається судом в спрощеному позовному провадженні без виклику сторін.

Згідно з нормами статті 258 КАС України суд розглядає справи за правилами спрощеного позовного провадження протягом розумного строку, але не більше шістдесяті днів із дня відкриття провадження у справі.

Щодо позиції позивача та заперечень відповідача.

На обґрунтування позовних вимог позивач зазначив, що у 2014 року останній перебував на обліку у відділенні виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у Советському районі м. Макіївка Донецької області та отримував щомісячні страхові виплати. Після припинення як юридичної особи вказаного відділення та Донецького обласного відділення Фонду

*306*4648202*1*2*

соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, правонаступником є саме відповідач. З 01 червня 2014 року по даний час Фондом припинили страхові виплати. Вважає, що дії відповідача є протиправними.

Відповідач подав відзив на позовну заяву, в якому зазначав, що з червня 2014 року по теперішній час Мокренко В.Г. не перебуває на обліку в інших відділеннях Фонду та не отримує щомісячні страхові виплати. Крім того зауважив, що з червня 2014 року позивач не звертався до органів управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування в Донецькій області за продовженням страхових виплат, тому страхові виплати за зазначений період не нараховувались і відсутня заборгованість перед позивачем. Просить відмовити у задоволення позову.

Суд, розглянувши матеріали справи, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, встановив.

Позивач - Мокренко Володимир Григорович, є громадянином України, про що свідчить паспорт громадянина України серії ВЕ №171325, місце реєстрації, згідно паспортних даних: м. Макіївка, мкр. Магістральний, буд. 2, кв. 24, код РНОКПП 2285318250, має зареєстрований страховий випадок – профзахворювання, що сторонами не оспорується.

Позивач перебував на обліку у відділенні виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у Советському районі м. Макіївка Донецької області та отримував щомісячні страхові виплати, що не є спірною між сторонами обставиною.

Згідно з листом Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Донецькій області від 04.12.2020 року позивачу роз'яснено, що справа про страхові виплати Мокренка В.Г. перебувала на обліку у відділенні виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у Советському районі м. Макіївка Донецької області. Зазначено, що заявник як внутрішньо переміщена особа не звертався із заявою про продовження страхових виплат до будь-якого відділення управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування в Донецькій області та на обліку не перебував.

Спірним питанням даної справи є правомірність дій відповідача стосовно невиконання соціальних виплат позивачеві з 01 червня 2014 року по теперішній час.

При вирішенні питання щодо дотримання позивачем строку звернення до суду із даним позовом суд вважає за необхідне зазначити наступне.

Положеннями статті 118 Кодексу адміністративного судочинства України встановлено, що процесуальні строки - це встановлені законом або судом строки, у межах яких вчиняються процесуальні дії. Процесуальні строки встановлюються законом, а якщо такі строки законом не визначені - встановлюються судом.

За змістом цієї норми процесуальним строком є також строк звернення до суду, який відповідно до частини 2 статті 122 Кодексу адміністративного судочинства України становить шість місяців, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

З аналізу наведеної норми вбачається, що зазначена норма є загальною нормою, яка врегульовує строки звернення до адміністративного суду за захистом порушених або оспорюваних прав.

Спеціальним законом, яким врегульовано правовідносини щодо соціального забезпечення та строки перерахунку соціальних виплат є Закон України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі - Закон № 1105-XIV, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»).

Згідно ч. 1 ст. 36 цього Закону страховими виплатами є грошові суми, які Фонд виплачує застрахованому чи особам, які мають на це право, у разі настання страхового випадку.

Відповідно до ч. 7 ст. 47 Закону № 1058-IV якщо потерпілому або особам, які мають

право на одержання страхової виплати, з вини Фонду своєчасно не визначено або не виплачено суми страхової виплати, ця сума виплачується без обмеження протягом будь-якого строку та підлягає коригуванню у зв'язку із зростанням цін на споживчі товари та послуги в порядку, встановленому статтею 34 Закону України "Про оплату праці".

Таким чином, право позивача щодо виплати йому раніше призначеної соціальної виплати є абсолютним та не може бути обмежено будь-яким строком.

Відповідно, позивачем не було пропущено строк звернення до суду із даним позовом.

Надаючи правову оцінку спірним правовідносинам суд виходить з наступного.

Відповідно до ст.46 Конституції України, відповідно до якої громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення;

Правові, фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування, гарантії працюючих громадян щодо їх соціального захисту у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, вагітністю та пологами, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, охорони життя та здоров'я визначені Законом України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" № 1105-XIV від 23.09.1999 (далі - Закон № 1105-XIV).

Пунктом третім розділу VII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону №1105-XIV встановлено, що особливості надання соціальних послуг та виплати матеріального забезпечення за соціальним страхуванням внутрішньо переміщеним особам (громадянам України, які переселилися з тимчасово окупованої території, території проведення антитерористичної операції або зони надзвичайної ситуації) визначаються Кабінетом Міністрів України.

Статтею 3 Закону №1105-XIV визначені принципи, на яких здійснюється соціальне страхування, зокрема законодавчого визначення умов і порядку здійснення соціального страхування; державних гарантій реалізації застрахованими особами своїх прав (пп. 1, 3 ч. 1 ст. 3).

Відповідно до ч. 1 ст. 46 Закону № 1105-XIV страхові виплати і надання соціальних послуг припиняються: 1) на весь час проживання потерпілого за кордоном, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України; 2) на весь час, протягом якого потерпілий перебуває на державному утриманні, за умови, що частка виплати, яка перевищує вартість такого утримання, надається особам, які перебувають на утриманні потерпілого; 3) якщо з'ясувалося, що виплати призначено на підставі документів, які містять неправдиві відомості. Сума витрат на страхові виплати, отримані застрахованим, стягується в судовому порядку; 4) якщо страховий випадок настав внаслідок навмисного наміру заподіяння собі травми; 5) якщо потерпілий ухиляється від медичної чи професійної реабілітації або не виконує правил, пов'язаних з установами чи переглядом обставин страхового випадку, або порушує правила поведінки та встановлений для нього режим, що перешкоджає одужанню; 6) в інших випадках, передбачених законодавством.

Указом Президента України від 14.04.2014 № 405/2014 введено в дію рішення РНБО України від 13.04.2014 "Про невідкладні заходи щодо боротьби з терористичною загрозою і збереження територіальної цілісності України" та розпочато проведення антитерористичної операції на території Донецької і Луганської областей.

Згідно Закону України "Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції" №1669-VIII (в редакції, чинній на момент виникнення спірних правовідносин), період проведення антитерористичної операції - це час між датою набрання чинності Указом Президента України "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від

13.04.2014 "Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України" від 14.04.2014 № 405/2014 та датою набрання чинності Указом Президента України про завершення проведення антитерористичної операції або військових дій на території України.

Перелік населених пунктів, на території яких здійснюється антитерористична операція та органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, затверджений розпорядженням КМУ від 30.10.2014 №1053-р, містив м. Шахтарськ. Вказане розпорядження втратило чинність на підставі розпорядження КМУ від 02.12.2015 №1275-р, яким затверджено перелік населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерористична операція, яке також містить м. Донецьк.

Постановою Правління Національного банку України (далі - НБУ) від 23.07.2014 №436 на території Донецької та Луганської областей, починаючи з 24.07.2014 запроваджено надзвичайний режим роботи банківської системи, а постановою від 06.08.2014 №466 "Про призупинення здійснення фінансових операцій" НБУ зобов'язав банки України, небанківські установи та національного оператора поштового зв'язку, які є платіжними організаціями внутрішньодержавних/міжнародних платіжних систем та/або їх учасниками, зупинити здійснення усіх видів фінансових операцій на території, яка не контролюється українською владою, до переходу району/міста обласного значення Донецької та/або Луганської областей під контроль української влади.

Постановою КМУ від 07.11.2014 №595 затверджено Тимчасовий порядок фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей та зобов'язано міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації забезпечити до 1 грудня 2014 року переміщення бюджетних установ, підприємств та організацій, що належать до сфери їх управління, з населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, в населені пункти, на території яких органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі. Переміщення здійснюється лише тих бюджетних установ, підприємств та організацій, що у разі зміни місцезнаходження зможуть забезпечити провадження своєї діяльності.

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2014 №637 "Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам" визначені умови призначення та продовження виплати всіх видів соціальної допомоги, у тому числі пенсій внутрішньо переміщеним особам.

Відповідно до ст. 1 Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" внутрішньо переміщеною особою є громадянин України, іноземець або особа без громадянства, яка перебуває на території України на законних підставах та має право на постійне проживання в Україні, яку змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру.

Водночас, позивач не є внутрішньо переміщеною особою, зареєстрований у м. Макіївка, на непідконтрольній українській владі території.

В постанові у справі №243/3505/16-ц постанові від 20.09.2018 Велика Палата Верховного Суду дійшла висновку, що ненадання позивачем, який не є внутрішньо переміщеною особою, довідки про взяття його на облік як особи, яка переміщується з тимчасово окупованої території України або району проведення АТО, не є підставою для невиконання позивачем страхових виплат.

У цій же справі Велика Палата Верховного Суду визнала таким, що не відповідає фактичним обставинам справи правовий висновок Верховного Суду України, висловлений у постанові від 12.04.2017 у справі №6-51цс17, оскільки на дату її прийняття набрали законної сили рішення судів у справі №826/18826/14, якими визнано незаконним пункт 2 Тимчасового

порядку фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.11.2014 №595.

Відповідно до висновків Верховного Суду, викладених в постанові від 17.03.2020 у справі №227/2158/17 відсутність в особи статусу внутрішньо-переміщеної особи не може впливати на реалізацію права такої особи на соціальне забезпечення.

Наведене вище свідчить про припинення виплати позивачу страхових виплат за відсутності на те законодавчо визначених підстав, чим порушено право позивача на соціальний захист, що передбачено ст. 46 Конституції України. Враховуючи висновок суду про протиправність невиклати позивачу страхових виплат з 01.06.2014, виплату належних позивачу страхових виплат слід поновити.

Отже, заявлений позивачем позов в частині визнання протиправною дій Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Донецькій області щодо припинення щомісячних страхових виплат та зобов'язання Управління відновити щомісячні страхові виплати, починаючи з 01.06.2014 року, є обґрунтованим та підлягає задоволенню.

З приводу позовних вимог про стягнення заборгованості із щомісячних страхових виплат за весь минулий період суд наголошує на відсутності твердих сум заборгованості, а тому позовні вимоги в цій частині задоволенню не підлягають.

Щодо вимоги позивача подати звіт про виконання судового рішення, суд зазначає наступне.

Відповідно до частини першої статті 382 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, який ухвалив судові рішення в адміністративній справі, має право зобов'язати суб'єкта владних повноважень, не на користь якого ухвалене судові рішення, подати у встановлений судом строк звіт про виконання судового рішення. Вказаною статтею Кодексу адміністративного судочинства України встановлено право, а не обов'язок суду зобов'язувати подати суб'єкта владних повноважень звіт про виконання судового рішення, тому підстав для встановлення судового контролю за виконанням рішення суду, суд не вбачає.

Відповідно до ч. 1 ст. 139 Кодексу адміністративного судочинства України при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

Таким чином, судовий збір у розмірі 908,00 грн. підлягає стягненню на користь позивача за рахунок бюджетних асигнувань відповідача.

В И Р І Ш И В :

Адміністративний позов Мокренка Володимира Григоровича (зареєстроване місце проживання: 86141, Донецька область, м. Макіївка, мкр. Магістральний, буд. 2, кв. 24, код РНОКПП 2285318250) до Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування в Донецькій області (юридична адреса: 84122, Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Свободи, буд. 5, код ЄДРПОУ 41417421) про визнання дій протиправними, зобов'язання вчинити певні дії - задовольнити частково.

Визнати протиправними дії Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Донецькій області щодо припинення нарахування та виплати щомісячних страхових виплат Мокренку Володимирі Григоровичу починаючи з 01.06.2014 року.

Зобов'язати Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Донецькій області поновити нарахування та виплату Мокренку Володимирі Григоровичу щомісячних страхових виплат, починаючи з 01.06.2014 року.

В іншій частині позовних вимог - відмовити.

Стягнути за рахунок бюджетних асигнувань з Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Донецькій області (ЄДРПОУ: 41325231, Донецька

область, м. Слов'янськ, вул. Свобода, 5, 84122) на користь Мокренка Володимира Григоровича (zareestrowane misce prozhivannya: 86141, Donec'ka oblast', m. Makiiwka, mkr. Magistrals'nyy, bud. 2, kv. 24, kod RNOKPP 2285318250) sumu sudovogo zboru v rozmiri 908 (dev'yatsot visim) hryven' 00 kopyok.

Povnyy tekst rishennya skladeno ta pidpysano 16 kvitnya 2021 roku.

Rishennya sudu nabyrae zakonnoyi sily piсля zakinchennya stroku podannya apelyatsiynoi skargy vsima uchasnikaми справи, yakщо apelyatsiynu skargu ne bylo podano.

Apelyatsiyna skarga na rishennya sudu podayetsya protyagom trydtsyati dniv z dnia yogo progholoshennya. Yakщо v sudovomu zasidanni bylo ogholosheno lishe vstupnu ta rezolyutivnu chastyinu rishennya (ukhvaly) sudu, abo rozglyadu справи v porядku pys'movogo provadzhennya, zaznachenyi strok obchyslyoetsya z dnia skladennya povnogo sudovogo rishennya.

Vidpowidno do p.p. 15-5 p. 15 rozdlu VII Perehidnykh polozhenn' Kodeksu admistrativnogo sudochинства Ukrainy vstanovleno, sho do dnia pochatku funktsionuvannya S'dinoi sudovoi informatsiyno-telekomyunikatsiynoi systemy apelyatsiyni ta kasatsiyni skargy podayot'sya uchasnikaми справи do abo cherez vidpowidni sudy, a materialy sprav vitrebovuyot'sya ta nadysylayot'sya sudami za pravylami, sho diyali do nabyrannya chynnosti tsieyu redaktsieyu Kodeksu. U razі porushennya porядku podannya apelyatsiynoi чи kasatsiynoi skargy vidpowidnyy sud povertaе taku skargu bez rozglyadu.

Судья

М.М. Толстолицька

